

พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
สมรรถนะผู้ประกอบการและความได้เปรียบด้านตำแหน่งที่มีอิทธิพล
ต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สาขาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทย
Finance management behavior following sufficiency
economy philosophy, entrepreneurial competency and
positional advantage influencing to financial performance of
SMEs of gem and jewelry industry in Thailand

ธนพร หอมละออ (Thanaporn Homlaor)¹

กฤษณนท์ บึงไกร (Kritchanont Buengkrai)²

วัฒนา ยืนยง (Wathana Yeunyong)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อมของพฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สมรรถนะของผู้ประกอบการ และความได้เปรียบทางด้านตำแหน่งที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการทางการเงินของ SMEs ในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย การศึกษาประกอบด้วยตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร และตัวแปรประจักษ์ 20 ตัวแปร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักในการขับเคลื่อนกระบวนการศึกษา

---

¹นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ มรภ.พระนครศรีอยุธยา E-mail: tungna_r@hotmail.com

²ผศ.ดร. ประธานที่ปรึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ มรภ.พระนครศรีอยุธยา E-mail: krit.bungkrai@gmail.com

³ผศ.ดร. กรรมการที่ปรึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการธุรกิจ มรภ.พระนครศรีอยุธยา E-mail: ywathana@yahoo.com

และเสริมด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ผู้ประกอบการ SMEs ที่ทำการค้าและส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย จำนวน 223 ราย และสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอีกจำนวน 3 ราย สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ SEM ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวก ต่อผลประกอบการทางการเงิน สมรรถนะของผู้ประกอบการ และความได้เปรียบด้านตำแหน่งทางการตลาด อีกทั้งยังมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อผลประกอบการทางการเงินโดยผ่านปัจจัยสมรรถนะของผู้ประกอบการและปัจจัยความได้เปรียบด้านตำแหน่งทางการตลาด ของ SMEs ในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย อย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง,
สมรรถนะผู้ประกอบการ, ความได้เปรียบด้านตำแหน่ง,
ผลประกอบการทางการเงิน, อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

Abstract

This research has a purpose to study the direct and indirect relationship of finance management behavior following sufficiency economy philosophy, Entrepreneurial competency and positional advantage influencing to financial performance of SMEs of gem and jewelry industry in Thailand. The study consisted of 4 latent variables and 20 variables manifested. This research is mixed method the researcher chose to use quantitative research as a driving force

-----
¹Graduate Student, Doctor of Business Administration Program in Business Administration, Phranakhon Rajabhat University

²Asst. Prof. Dr., Doctor of Business Administration Program in Business Administration, Phranakhon Rajabhat University

³Asst. Prof. Dr., Doctor of Business Administration Program in Business Administration, Phranakhon Rajabhat University

(Received : September 4, 2017; Revised : September 24, 2017; Accepted : September 26, 2017)

in the study process and supplemented with qualitative research methods. The sample in the study was SMEs engaged in trading and exporting Thai gems and jewelry 223 case and interviewed 3 operators. Statistics used in the research include SEM. The results showed that finance management behavior following sufficiency economy philosophy has positive direct influence on financial performance, entrepreneurial competency and positional advantage. It also has a positive indirect influence on financial performance through factor entrepreneurial competency and positional advantage of marketing of SMEs of gem and jewelry industry in Thailand by significant.

Keywords : Finance management behavior following sufficiency economy philosophy, Entrepreneurial competency, Positional advantage, Financial performance, Gem and jewelry industry

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ (Gems and Jewelry Industry) เป็นอุตสาหกรรมที่สามารถสร้างมูลค่าจากการส่งออกได้สูงเป็นอันดับต้น ๆ ของภาคอุตสาหกรรมทั้งหมดของประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังเป็นประเทศหนึ่งที่มีความสามารถในการสร้างรายได้จากการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกมากกว่า 4,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี โดยมีสินค้าประเภทเครื่องประดับแท้ที่สร้างรายได้จากการส่งออกได้มากที่สุด รองลงมา คือ การส่งออกเพชรเจียระไน พลอยสีเจียระไน และเครื่องประดับเทียม (ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ, 2558ก, น. 1) สภาพโดยทั่วไปด้านการเติบโตของอุตสาหกรรมนี้จะขึ้นอยู่กับสถานะเศรษฐกิจเป็นสำคัญ คือ หากเกิดสถานะเศรษฐกิจชะลอตัวลงก็จะส่งผลให้ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าในอุตสาหกรรมนี้ลดลงอย่างรวดเร็ว เพราะสินค้าของอุตสาหกรรมนี้จัดได้ว่าเป็นสินค้าชนิดฟุ่มเฟือย ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อผลประกอบการของกิจการประเภทนี้ทันที

ปัจจุบันสถานะเศรษฐกิจโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การแข่งขันทางการค้ามีความรุนแรงมากขึ้น อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทยต้องเผชิญ

กับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศเป็นอย่างมาก ทำให้ความสามารถในการส่งออกเครื่องประดับแท้ของไทยในปี 2558 มีมูลค่าลดลง ปัจจัยที่สำคัญนั้นมาจากสภาวะเศรษฐกิจโลกยังมีความเปราะบาง และเศรษฐกิจคู่ค้าหลักยังมีการชะลอตัว ทำให้ความต้องการของผู้บริโภคสินค้าในกลุ่มอัญมณี และเครื่องประดับนั้นลดลง ส่งผลให้การสั่งซื้อสินค้าจากประเทศคู่ค้าลดลงตามไปด้วย อีกทั้งราคาวัตถุดิบอัญมณีและโลหะมีค่ายังคงมีความผันผวน มีทิศทางปรับราคาสูงขึ้น ตลอดจนต้องเผชิญกับความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอีกด้วย (ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ, 2558, น. 1) สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนวัตถุดิบและต้นทุนการดำเนินงานที่สูงขึ้น ผู้ประกอบการหลายรายต้องเลิกดำเนินกิจการ เนื่องจากขาดความสามารถในการควบคุมต้นทุน ขาดแคลนเงินลงทุนสำหรับการนำเข้าวัตถุดิบที่มีคุณภาพ ทำให้ประสิทธิภาพในการสร้างรายได้ลดลง ตลอดจนมีสภาพคล่องทางการเงินที่ลดลงอีกด้วย (สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค กระทรวงการคลัง, 2558, น. 207-210) ดังนั้นบทบาทการบริหารการเงินของผู้ประกอบการจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการดำเนินธุรกิจอัญมณี และเครื่องประดับ เนื่องจากการวางแผนทางการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาวเกี่ยวกับการได้มาและการใช้ไปของเงินในการดำเนินธุรกิจ จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถคาดการณ์ทิศทางการลงทุนและการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในอนาคตได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการบริหารการเงินยังเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเชื่อมโยงการบริหารงานด้านการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการกิจการให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายของธุรกิจที่กำหนดไว้อีกด้วย (ณดา จันทร์สม, 2555, น. 8-10)

ด้วยเหตุนี้การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารการเงินของผู้ประกอบการจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้กิจการมีความพร้อมในการแข่งขันและสามารถปรับตัวให้รอดจากสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยเห็นควรนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารการเงิน ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทยได้นำมาใช้เป็นแนวคิดในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการทางการเงินให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างสมดุล สามารถนำพาธุรกิจให้อยู่รอดได้อย่างยั่งยืน เพราะหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่พสกนิกรชาวไทย พระองค์ได้ทรงเน้นย้ำถึงแนวทางในการดำรงตนให้รอดพ้นและสามารถอยู่รอดได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

(ณัฐพงษ์ ทองภักดี, 2550, น. 11) โดยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบ นั่นก็คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี แต่การดำเนินตามแนวทางทั้งสามองค์ประกอบนั้นก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของเงื่อนไขที่สำคัญ 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม (สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา, 2550, น. 7-8) หากผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีพฤติกรรมกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก็จะส่งผลให้กิจการนั้นมีความสามารถในการทำกำไร และมีผลการดำเนินงานที่มั่นคง มีเสถียรภาพ (พรชนก ทองลาด, 2553, น. 74) สามารถดำเนินกิจการให้อยู่รอดได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของพฤติกรรมกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สมรรถนะของผู้ประกอบการ ความได้เปรียบทางด้านตำแหน่ง และผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อมของพฤติกรรมกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สมรรถนะของผู้ประกอบการ และความได้เปรียบทางด้านตำแหน่งที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นวิธีการวิจัยเชิงผสมผสานเพื่อศึกษาหาคำตอบให้กับปัญหาการวิจัยเรื่องเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นหลักในการขับเคลื่อนกระบวนการศึกษา และเสริมด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์โดยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. สรุปรวบรวมปัจจัยและองค์ประกอบจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยได้กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรแฝง (Latent Variable) จำนวน 4 ตัวแปร และมีตัวแปรประจักษ์หรือตัวแปรเชิงสังเกต (Observed Variable) จำนวน 20 ตัวแปร โดยปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มี 5 องค์ประกอบ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี การมีความรู้ และการมี

คุณธรรม ปัจจัยสมรรถนะผู้ประกอบการ พบว่า มี 6 องค์ประกอบ คือ สมรรถนะด้านโอกาส สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ สมรรถนะด้านแนวความคิด สมรรถนะด้านการจัดการ องค์กร สมรรถนะด้านกลยุทธ์ และสมรรถนะด้านความมุ่งมั่น ปัจจัยความได้เปรียบด้าน ตำแหน่ง พบว่า มี 6 องค์ประกอบ คือ การมุ่งเน้นด้านสินค้า การมุ่งเน้นด้านการบริการ การมุ่งเน้นด้านราคา การมุ่งเน้นด้านต้นทุน การมุ่งเน้นด้านภาพลักษณ์ และการมุ่งเน้นด้านการส่งเสริม และปัจจัยผลประกอบการทางการเงิน พบว่า มี 3 องค์ประกอบ คือ การทำกำไร ผลตอบแทนต่อการลงทุน และผลตอบแทนต่อยอดขาย

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่ทำการค้าและส่งออกในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของ ประเทศไทย จำนวน 1,868 ราย (ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ สถาบันวิจัยและพัฒนา อัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ, 2558, น. 1-134) การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการศึกษาการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ มีหลักเกณฑ์พื้นฐานของจำนวน ตัวอย่างที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) คือ จำนวนตัวอย่างต้องไม่ต่ำกว่า 10-20 เท่าของจำนวนตัวแปรประจักษ์ 1 ตัวแปร (Hair, Anderson, Tatham, & Black, 1998, p. 647) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ มีตัวแปรประจักษ์จำนวน 20 ตัวแปร ดังนั้นตัวอย่างที่เหมาะสมควรมีจำนวน 200-400 ตัวอย่าง เมื่อผู้วิจัยทราบขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมเรียบร้อยแล้ว จึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 ตัวอย่าง เพื่อลดอคติเคลื่อนการตอบกลับของข้อมูล ซึ่งทำการสุ่มตัวอย่าง ที่ใช้เป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นตัวแทนในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 3 ราย ที่มีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบ Purposive Sampling

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ได้พัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแต่ละข้อมีเกณฑ์การวิเคราะห์คะแนน การประเมินเป็น 5 ระดับ สำหรับการประเมินพฤติกรรมกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง มีข้อคำถามรวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ การประเมินสมรรถนะของ ผู้ประกอบการ มีข้อคำถามรวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ การประเมินความได้เปรียบด้าน ตำแหน่ง มีข้อคำถามรวมทั้งสิ้นจำนวน 30 ข้อ และการประเมินผลประกอบการทางการเงิน มีข้อคำถาม รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 ข้อ ดำเนินการทดสอบคุณภาพของ เครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่พัฒนาเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และ

ความสามารถในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของการวิจัย จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try-out) ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 30 ราย นำข้อมูลที่ได้กลับมาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา ซึ่งผลการทดสอบความเชื่อมั่นของตัวแปร พบว่า ตัวแปรทุกตัว มีค่าสัมประสิทธิ์ไม่น้อยกว่า 0.70 จึงอยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ทั้งสิ้น และค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟาของตัวแปรรวมทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.94 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรแต่ละตัวแปรมีรายการข้อคำถามในแบบสอบถามนั้นมีความสอดคล้องและตรงประเด็นกับเนื้อหาของตัวแปรที่ทำการศึกษา ดังนั้นแบบสอบถามจึงมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อการตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้องของโมเดลสมการเชิงโครงสร้างด้วยการพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่า R^2 เพื่อตรวจสอบความผันแปรร่วมของตัวบ่งชี้ในแต่ละตัวแปร และวิเคราะห์ความสัมพันธ์และอิทธิพลของทุกตัวแปรในภาพรวม โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL 8.72 (Linear Structure Relationship) ในการวิเคราะห์ SEM สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการตีความจากสภาพความเป็นจริงของข้อมูลที่ค้นพบ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยการแปรความและการตีความหมายพร้อมทั้งดำเนินการนำเสนอในรูปแบบพรรณนา เพื่อใช้ผลสรุปอธิบายสภาพของปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งการค้นพบที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นจะนำไปเสริมข้อมูลและสนับสนุนการค้นพบของการวิจัยเชิงปริมาณทำให้ผลการศึกษาของการวิจัยในครั้งนี้สามารถอธิบายข้อค้นพบได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์คำนวณหาอัตราการตอบกลับของแบบสอบถาม (Response rate) พบว่า แบบสอบถามออนไลน์ที่ส่งทางอีเมล จำนวน 500 ราย และได้รับการตอบกลับ จำนวน 223 ราย แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ได้ ซึ่ง

หลักเกณฑ์พื้นฐานของจำนวนตัวอย่างที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ SEM คือ จำนวนตัวอย่างต้องไม่ต่ำกว่า 10-20 เท่าของจำนวนตัวแปรประจักษ์ 1 ตัวแปร (Hair, Anderson, Tatham, & Black, 1998, p. 647) การศึกษาครั้งนี้มีตัวแปรประจักษ์จำนวน 20 ตัวแปร ดังนั้นตัวอย่างที่เหมาะสมควรมีจำนวน 200-400 ตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้มีการตอบแบบสอบถามจำนวน 223 ราย จึงสรุปได้ว่าเพียงพอเหมาะสมกับการวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis : CFA) มีดังนี้

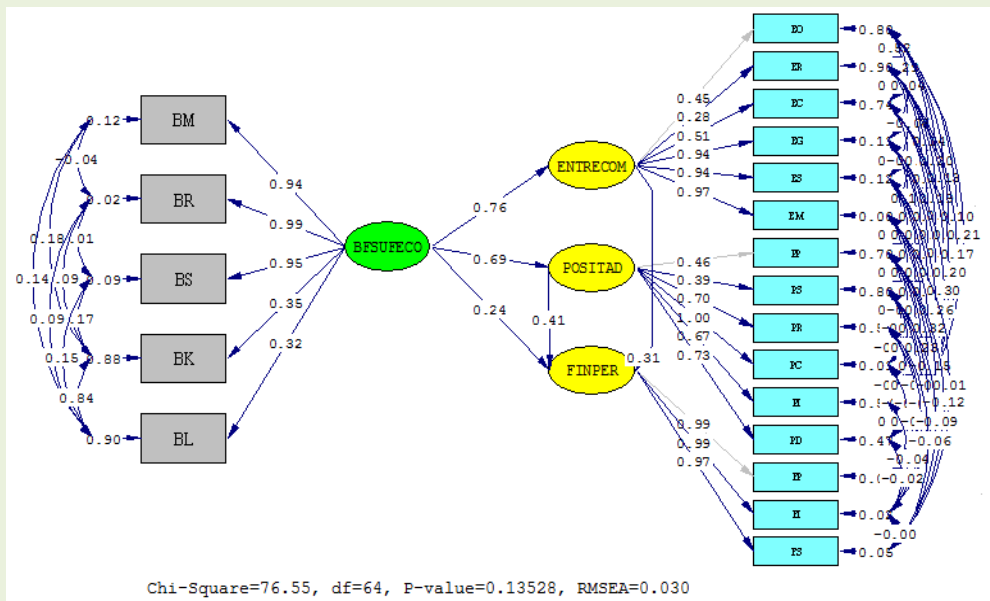
พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (BFSUFECO) พบว่า ตัวแปรมีน้ำหนักความสำคัญในการบ่งชี้การวัดพฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งหมด 5 ตัวแปร ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การมีภูมิคุ้มกันที่ดี (BS) ความมีเหตุผล (BR) ความพอประมาณ (BM) การมีความรู้ (BK) และการมีคุณธรรม (BL) ตามลำดับ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.98, 0.98, 0.92, 0.54 และ 0.47 ตามลำดับ และมีความผันแปรร่วมของตัวบ่งชี้ พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 96, 95, 84, 29 และ 22 ตามลำดับ

สมรรถนะของผู้ประกอบการ (ENTRECOM) พบว่า ตัวแปรมีน้ำหนักความสำคัญในการบ่งชี้สมรรถนะของผู้ประกอบการ ทั้งหมด 6 ตัวแปร ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ สมรรถนะด้านการจัดการองค์กร (EG) สมรรถนะด้านกลยุทธ์ (ES) และสมรรถนะด้านความมุ่งมั่น (EM) สมรรถนะด้านโอกาส (EO) สมรรถนะด้านแนวความคิด (EC) และสมรรถนะด้านความสัมพันธ์ (ER) ตามลำดับ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.98, 0.97, 0.94, 0.50, 0.49 และ 0.32 ตามลำดับ และมีความผันแปรร่วมของตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้ประกอบการ ร้อยละ 96, 95, 89, 25, 24 และ 10 ตามลำดับ

ความได้เปรียบด้านตำแหน่ง (POSITAD) พบว่า ตัวแปรมีน้ำหนักความสำคัญในการบ่งชี้ความได้เปรียบด้านตำแหน่ง ทั้งหมด 6 ตัวแปร ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การมุ่งเน้นด้านภาพลักษณ์ (PI) และการมุ่งเน้นการส่งมอบ (PD) การมุ่งเน้นด้านสินค้า (PP) การมุ่งเน้นด้านการบริการ (PS) การมุ่งเน้นด้านราคา (PR) และการมุ่งเน้นด้านต้นทุน (PC) ตามลำดับ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.89, 0.88, 0.69, 0.66, 0.66 และ 0.63 ตามลำดับ และมีความผันแปรร่วมของตัวบ่งชี้ความได้เปรียบด้านตำแหน่ง ร้อยละ 79, 77, 48, 44 และ 40

ผลประกอบการทางการเงิน (FINPER) พบว่า ตัวแปรนี้มีน้ำหนักความสำคัญในการบ่งชี้ผลประกอบการทางการเงิน ทั้งหมด 3 ตัวแปร ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การทำกำไร (FP) ผลตอบแทนต่อการลงทุน (FI) และผลตอบแทนต่อยอดขาย (FS) ตามลำดับ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.99, 0.99 และ 0.97 ตามลำดับ และมีความผันแปรร่วมของตัวบ่งชี้ผลประกอบการทางการเงิน ร้อยละ 98, 97 และ 94 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์ (Structural Equation Modeling : SEM) ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL 8.72 สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโดยรวม

ตารางที่ 1 ตารางสรุปการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล โดยรวม

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์	ค่าดัชนีที่วัดได้	ผลการพิจารณา
χ^2 / df (76.55/64)	< 2.00	1.19	ผ่านเกณฑ์
CFI	≥ 0.95	1.00	ผ่านเกณฑ์
GFI	≥ 0.95	0.97	ผ่านเกณฑ์
AGFI	≥ 0.90	0.91	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	< 0.05	0.030	ผ่านเกณฑ์
RMR	< 0.05	0.009	ผ่านเกณฑ์

การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สมรรถนะผู้ประกอบการและความได้เปรียบด้านตำแหน่งที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สาขาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทย พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่าไควร์-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 76.55 องศาอิสระเท่ากับ 64 คำน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.13528 นั่นคือ ค่าไควร์-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สมรรถนะผู้ประกอบการ และความได้เปรียบด้านตำแหน่ง ที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สาขาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทยที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ โดยค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (CFI) ค่าเท่ากับ 1.00 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.91 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.030 ซึ่งเข้าใกล้ศูนย์ และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.01 ซึ่งเข้าใกล้ศูนย์ เมื่อพิจารณา

ค่าดัชนีความกลมกลืนของโมเดล พบว่า โมเดลสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีความกลมกลืนทั้ง 6 ดัชนี ที่ผ่านเกณฑ์การยอมรับ คือ ค่าดัชนี $\chi^2 / df = 1.19$, CFI = 1.00, GFI = 0.97, AGFI = 0.91, RMSEA = 0.030 และ RMR = 0.009 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า โมเดลแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างมีความเหมาะสมกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 : พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะของผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (BFSUFECO) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยสมรรถนะของผู้ประกอบการ (ENTRECOM) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta = 0.76$, $t = 6.55$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 : พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยความได้เปรียบทางด้านตำแหน่งของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (BFSUFECO) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อปัจจัยความได้เปรียบทางด้านตำแหน่ง (POSITAD) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta = 0.69$, $t = 5.18$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 : พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีอิทธิพลทางตรงต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (BFSUFECO) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลประกอบการทางการเงิน (FINPER) และมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ($\beta = 0.24$, $t = 2.03$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 : สมรรถนะของผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยสมรรถนะของผู้ประกอบการ (ENTRECOM) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลประกอบการทางการเงิน (FINPER) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta = 0.31$, $t = 3.82$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 : ความได้เปรียบทางด้านตำแหน่งมีอิทธิพลทางตรงต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัย

ความได้เปรียบทางด้านตำแหน่ง (POSITAD) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลประกอบการทางการเงิน (FINPER) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta = 0.41, t = 3.40$)

สมมติฐานที่ 6 : พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยผ่านปัจจัยสมรรถนะของผู้ประกอบการและปัจจัยความได้เปรียบทางด้านตำแหน่ง จากผลการวิเคราะห์ พบว่า พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (BFSUFECO) มีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกต่อผลประกอบการทางการเงิน (FINPER) โดยผ่านปัจจัยสมรรถนะของผู้ประกอบการ (ENTRECOM) และปัจจัยความได้เปรียบทางด้านตำแหน่ง (POSITAD) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\beta = 0.52, t = 4.64$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทสรุป

พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะของผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สาขาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทย พบว่า พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะของผู้ประกอบการ มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางสูงสุดในโมเดลสมการโครงสร้างคือ 0.76 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 และจากโมเดลสมมติฐานที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่พบว่า ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และความพอประมาณ สามารถอธิบายถึงการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้มากที่สุด ส่วนสมรรถนะด้านความมุ่งมั่น สมรรถนะด้านการจัดการองค์กร และสมรรถนะด้านกลยุทธ์ สามารถอธิบายถึงสมรรถนะของผู้ประกอบการได้มากที่สุด แสดงว่า การบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถพยากรณ์สมรรถนะของผู้ประกอบการได้ สะท้อนให้เห็นได้ว่าเมื่อผู้ประกอบการตัดสินใจบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะส่งผลให้สมรรถนะของผู้ประกอบการสูงขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้กิจการมีผลประกอบการทางการเงินที่ดีมีความพึงพอใจในด้านการทำกำไร ผลตอบแทนต่อการลงทุน และผลตอบแทนต่อยอดขาย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ค้นพบว่า สมรรถนะของผู้ประกอบการมีอิทธิพลทางตรงต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางในโมเดลสมการโครงสร้างเท่ากับ 0.31 จากการวิจัยทำให้ค้นพบอีกว่า พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยความได้เปรียบทางด้านตำแหน่ง มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางในโมเดลสมการ

โครงสร้างเท่ากับ 0.69 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 และจากโมเดลสมมติฐานที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่พบว่า ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และความพอประมาณ สามารถอธิบายถึงการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้มากที่สุด ส่วนการมุ่งเน้นด้านต้นทุน การมุ่งเน้นการส่งเสริม การมุ่งเน้นด้านราคา การมุ่งเน้นด้านภาพลักษณ์ สามารถอธิบายถึงความได้เปรียบทางด้านตำแหน่งได้มากที่สุด แสดงว่าการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถพยากรณ์ความได้เปรียบทางด้านตำแหน่งได้สะท้อนให้เห็นได้ว่าเมื่อผู้ประกอบการตัดสินใจบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะส่งผลให้กิจการมีความได้เปรียบทางด้านตำแหน่งทางการตลาดสูงขึ้น กิจการสามารถปรับปรุงผลประกอบการทางการเงินและประสิทธิภาพทางการตลาดได้ ทำให้กิจการมีความสามารถในการสร้างกลยุทธ์ทางการตลาด ทำให้จำนวนลูกค้า ปริมาณยอดขาย และการเติบโตของยอดขายเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ค้นพบว่า ปัจจัยความได้เปรียบด้านตำแหน่งมีอิทธิพลทางตรงต่อผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางในโมเดลสมการโครงสร้างเท่ากับ 0.41 และการวิจัยยังทำให้ค้นพบอีกว่า พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลทางตรงต่อผลประกอบการทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางในโมเดลสมการโครงสร้างเท่ากับ 0.24 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 และจากโมเดลสมมติฐานที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่พบว่า ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และความพอประมาณ สามารถอธิบายถึงการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้มากที่สุด ส่วนการทำกำไร ผลตอบแทนต่อการลงทุน และผลตอบแทนต่อยอดขาย สามารถอธิบายถึงผลประกอบการทางการเงินได้มากที่สุด แสดงว่าการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถพยากรณ์ผลประกอบการทางการเงินได้สะท้อนให้เห็นได้ว่าเมื่อผู้ประกอบการตัดสินใจบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะส่งผลให้กิจการมีผลประกอบการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

พฤติกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยสมรรถนะของผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สาขาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทย พบว่า การตัดสินใจบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการตัดสินใจใช้จ่ายเงินในการบริหารกิจการต้องคำนึงถึง

ความคุ้มค่าและความจำเป็นในการดำเนินธุรกิจ ต้องมีการประเมินผลประโยชน์และต้นทุนในการจ่ายเงินลงทุนและวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลงทุนผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด ทำให้กิจการสามารถกำหนดราคาขายสินค้าหรือบริการได้เหมาะสมกับต้นทุนการผลิต ก่อให้เกิดการตัดสินใจลงทุนอยู่ในระดับที่พอดี มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่าในการลงทุน สามารถบริหารจัดการธุรกิจให้เป็นตามแผนงานและงบประมาณที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสมเพียงพอ สร้างภูมิคุ้มกันที่เพียงพอต่อการรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีสมรรถนะด้านการจัดการองค์กร สามารถจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับกิจการ สามารถจัดระบบองค์กรหรือวางแนวทางการดำเนินงานได้อย่างราบรื่น และยังสามารถพัฒนาผู้ประกอบการให้มีสมรรถนะด้านกลยุทธ์ โดยสามารถประเมินผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ โดยตระหนักถึงต้นทุนและผลประโยชน์ อีกทั้งยังสามารถทำให้ผู้ประกอบการมีสมรรถนะด้านความมุ่งมั่นทำงานเพื่อเป้าหมายทางธุรกิจในระยะยาว และมีการขับเคลื่อนภายในที่แข็งแกร่งอย่างมากที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ทำให้กิจการมีผลประกอบการทางการเงินที่ดีมีความพึงพอใจในด้านการทำกำไร ผลตอบแทนต่อการลงทุน และผลตอบแทนต่อยอดขาย ซึ่งการทดสอบผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัย Siriluck Thongpoon and Ahmad (2012, pp. 207-210) และสอดคล้องกับผลงานวิจัย Siriluck Thongpoon, Ahmad, and Yahya (2012, pp. 12-16) ที่ได้ระบุว่า ปัจจัยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อสมรรถนะของผู้ประกอบการ ส่งผลให้กิจการมีผลการดำเนินงานที่ยั่งยืน ซึ่งได้อธิบายว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถพยากรณ์สมรรถนะเชิงกลยุทธ์ของผู้ประกอบการได้ การดำเนินกิจการโดยตระหนักถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสิ่งสำคัญจะทำให้ผู้ประกอบการมีสมรรถนะด้านการจัดการองค์กร สามารถบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ และวางแนวทางการดำเนินธุรกิจให้ดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถพัฒนาให้ผู้ประกอบการมีสมรรถนะด้านกลยุทธ์ สามารถวางแผน การดำเนินธุรกิจโดยกำหนดเป้าหมายและกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร และบริหารจัดการกิจการให้บรรลุถึงเป้าหมายของธุรกิจตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังทำให้ผู้ประกอบการมีสมรรถนะด้านความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการผลิตสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพอยู่เสมอ ไม่เอาเปรียบหลอกหลวงลูกค้าเพื่อหวังกำไรเกินปกติ ส่งผลให้กิจการได้รับความพึงพอใจในผลประกอบการทางการเงินและการเติบโตของธุรกิจ ตลอดจนสามารถรักษาผลประกอบการที่มีประสิทธิภาพได้ในระยะยาว อีกทั้ง

การทดสอบผลการวิจัยในครั้งนี้นี้ยังมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัย Ahmad (2007, p. 196) ผลงานวิจัย Ahmad, Ramayah, Wilson, and Kummerow (2010, pp. 193-198) ผลงานวิจัย Sanchez, 2012 (pp. 170-175) และผลงานวิจัย Chew, Yan, and Cheah (2008, pp. 203-212) ที่ได้ระบุว่า สมรรถนะของผู้ประกอบการ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทางบวกต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการในด้านผลประกอบการทางการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยสมรรถนะของผู้ประกอบการนั้นจะส่งผลให้กิจการมีความพึงพอใจในด้านความสามารถในการทำกำไร ผลตอบแทนจากการลงทุน และการหมุนเวียนของยอดขาย และได้สรุปไว้ว่า ความสามารถหลักและกลยุทธ์ในการแข่งขันของผู้ประกอบการเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้กิจการมีผลประกอบการที่เหนือกว่าผู้ประกอบการรายอื่น ๆ

อีกทั้งพฤติกรรมกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยความได้เปรียบทางด้านตำแหน่งของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สาขาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทยอีกด้วย ซึ่งจากการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลให้กิจการมีความได้เปรียบทางด้านตำแหน่งทางการตลาดสูงขึ้นและกิจการสามารถปรับปรุงผลประกอบการทางการเงินและประสิทธิภาพทางการตลาดได้เป็นอย่างดี โดยการตัดสินใจใช้จ่ายเงินต้องมีการประเมินผลประโยชน์และต้นทุนในการจ่ายเงินลงทุนและวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อลงทุนผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด ทำให้กิจการสามารถกำหนดราคาขายสินค้าหรือบริการได้เหมาะสมกับต้นทุนการผลิต ก่อให้เกิดการตัดสินใจลงทุนอยู่ในระดับที่พอดี มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่าในการลงทุน ส่งผลให้กิจการมีความได้เปรียบด้านตำแหน่งต้นทุนสามารถลดต้นทุนในขณะที่ยังคงรักษาอัตราผลกำไรให้เป็นที่น่าพึงพอใจกับกิจการสามารถค้นหาซัพพลายเออร์ (Suppliers) ที่ขายวัตถุดิบ สินค้าหรือบริการในราคาถูกที่สุด การบริหารการเงินโดยยึดหลักความพอประมาณ จะทำให้กิจการมีการกำหนดราคาสินค้าที่เหมาะสมและคุ้มค่ากับสินค้าหรือบริการ ไม่หวังผลกำไรมากเกินไป ส่งผลให้กิจการมีความได้เปรียบด้านราคา สามารถกำหนดราคาได้เหมาะสมกับคุณค่าที่ลูกค้าคาดหวัง ทำให้กิจการมีลูกค้าเพิ่มขึ้น และยังทำให้กิจการมีความได้เปรียบด้านภาพลักษณ์ มีชื่อเสียงด้านการขายสินค้าด้วยราคาที่ยุติธรรมกับลูกค้า มีภาพลักษณ์ขององค์กรที่น่าเชื่อถือ และได้รับความไว้วางใจจากลูกค้า อีกทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีโดยการวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ ทำให้กิจการลงทุนผลิตสินค้าได้ตรงกับความต้องการของตลาด ดังนั้นการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงสามารถสร้างกลยุทธ์ทางการตลาด

ในด้านความได้เปรียบด้านตำแหน่งทางการตลาดได้เป็นอย่างดี ซึ่งการทดสอบผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศศิธร มหาคุณาจิระกุล (2554, น. 196-199) และผลการวิจัยของ สาทิตร ม่วงหมี, สติล วัชรพงษ์กิตติ, และสุดาพร สาวม่วง (2557, น. 20-31) ที่ได้ระบุว่า ปัจจัยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัจจัยมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพทางการตลาด ทำให้กิจการมีผลการดำเนินงานที่ยั่งยืน ซึ่งได้อธิบายว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจ จะทำให้กิจการสามารถบริหารทรัพยากรและบริหารการเงินได้อย่างเหมาะสม ดำเนินธุรกิจโดยรักษาความสมดุลระหว่างเป้าหมายระยะยาวและเป้าหมายระยะสั้น มีการกำหนดแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่คาดเดาไม่ได้ ดังนั้นการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ จะมีผลประกอบการทางการเงินที่ดีขึ้นในแง่ของความสามารถในการทำกำไร ความสามารถในการชำระหนี้และเงินทุนหมุนเวียน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้กิจการสามารถปรับปรุงผลประกอบการทางการเงินและประสิทธิภาพทางการตลาดได้ ส่งผลให้กิจการมีความสามารถในการสร้างกลยุทธ์ทางการตลาด ทำให้จำนวนลูกค้าปริมาณยอดขาย และการเติบโตของยอดขายเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งการทดสอบผลการวิจัยในครั้งนี้ยังมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัย Matear, Gray, and Garrett (2004, pp. 284-296) ผลงานวิจัย He and Nie (2008, pp. 205-209) ผลการวิจัย Vytlačil (2010, pp. 86-98) และผลงานวิจัย Tan and Sousa (2015, pp. 78-102) ที่ได้ระบุว่าความได้เปรียบด้านตำแหน่งปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทางบวกต่อผลประกอบการของกิจการ โดยได้สรุปไว้ว่า ความได้เปรียบด้านตำแหน่งส่งผลให้การดำเนินงานทางการตลาดมีประสิทธิภาพ จึงทำให้กิจการมีผลประกอบการทางการเงินที่ดี โดยกิจการที่สร้างความได้เปรียบในด้านความแตกต่างของสินค้าและความแตกต่างของต้นทุน จะทำให้การดำเนินงานทางการตลาดของกิจการมีประสิทธิภาพในด้านการเติบโตทางการตลาด สามารถรักษาส่วนแบ่งทางการตลาด สามารถส่งมอบสินค้าที่มีคุณค่าและมีต้นทุนที่ต่ำกว่าคู่แข่งให้กับลูกค้า ทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจและสามารถรักษากลุ่มลูกค้าเป้าหมายไว้ได้ในที่สุด สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้กิจการมีการเติบโตของยอดขายและมีผลตอบแทนจากการลงทุนเป็นที่น่าพึงพอใจ และกิจการที่มีความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สามารถในการกำหนดราคาได้เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าและเหนือกว่าคู่แข่ง และสามารถสื่อสารเชื่อมโยงถึงกลุ่มลูกค้าได้ จะทำให้กิจการมีความได้เปรียบในการแข่งขันอยู่สองประการคือ ความได้เปรียบด้านต้นทุน และความได้เปรียบด้านความแตกต่าง ทั้งสองประการนี้ส่งผลให้กิจการมีผลประกอบการทางการเงินในด้านความสามารถในการทำกำไร

ผลตอบแทนจากการลงทุน ปริมาณการขาย และการเติบโตของยอดขาย ทำให้กิจการมีผลประกอบการทางการเงินในด้านรายได้รวมและมีผลกำไรเป็นที่น่าพึงพอใจอย่างยิ่ง

จากผลการศึกษาการวิจัยยังทำให้ได้ข้อค้นพบว่า การบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถพัฒนาผลประกอบการทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี โดยการตัดสินใจใช้จ่ายเงินในการบริหารกิจการต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าและความจำเป็นในการดำเนินธุรกิจ ต้องมีการประเมินผลประโยชน์และต้นทุนในการจ่ายเงินลงทุนและวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลงทุนผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด ทำให้กิจการสามารถกำหนดราคาขายสินค้าหรือบริการได้เหมาะสมกับต้นทุนการผลิต ก่อให้เกิดการตัดสินใจลงทุนอยู่ในระดับที่พอดี มีความเหมาะสมและมีความคุ้มค่าในการลงทุน สามารถบริหารจัดการธุรกิจให้เป็นตามแผนงานและงบประมาณที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสมเพียงพอ สร้างภูมิคุ้มกันที่เพียงพอต่อการรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ส่งผลให้กิจการมีผลประกอบการทางการเงินที่ดี สามารถสร้างกำไรขึ้นต้นจากการขายสินค้าหรือบริการได้อย่างสม่ำเสมอ ยอดขายของกิจการส่งผลให้กิจการมีกำไรสุทธิ กิจการมีความพึงพอใจกับผลตอบแทนที่ได้รับจากยอดขายสินค้าหรือบริการ และกิจการมีความพึงพอใจกับผลการทำกำไรที่ได้รับ ซึ่งการทดสอบผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรชนก ทองลาด (2553, น. 4) ผลงานวิจัย Teerayout Wattanasupachoke (2009, pp. 268-270) ผลงานวิจัยของ ศศิธร มหาคุณาจิระกุล (2554, น. 196-199) และผลงานวิจัย Siriluck Thongpoon and Ahmad (2012, pp. 207-210) ที่ได้ระบุว่า แนวคิดต่าง ๆ ของความพอประมาณที่ประกอบด้วย การจัดหาเงินทุนและโครงสร้างเงินทุน ระดับการเติบโต และการใช้จ่ายที่เหมาะสม และการประเมินโครงการลงทุนอย่างละเอียด เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลประกอบการทางการเงิน โดยการประเมินโครงการลงทุนอย่างละเอียด จะสามารถช่วยวิเคราะห์และพิจารณาการลงทุนได้อย่างรอบคอบ คัดเลือกการลงทุนที่มีแนวโน้มจะเพิ่มผลตอบแทนทางการเงินให้กับกิจการได้ ดังนั้นการนำหลักของความเป็นกลาง ความรอบคอบ และความตระหนักในสังคมตามแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำเนินธุรกิจและการบริหารจัดการ จะทำให้กิจการสามารถบริหารทรัพยากร และบริหารการเงินได้อย่างเหมาะสม สามารถรักษาความสมดุลระหว่างเป้าหมายระยะยาว และเป้าหมายระยะสั้นของการดำเนินกิจการได้ ทำให้กิจการมีผลประกอบการทางการเงินที่ดีขึ้นในแง่ของความสามารถในการทำกำไร ความสามารถในการชำระหนี้และเงินทุนหมุนเวียน ทำให้กิจการมีผลการดำเนินงานที่มั่นคง มีเสถียรภาพ สร้างความเข้มแข็งให้กับผลประกอบการในระยะยาวได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านการจัดการ

ผู้วิจัยเสนอแนะแนวทางการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงทางการบริหารการเงินที่มีประสิทธิภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน อันจะเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเงินให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีความสามารถในการทำกำไร มีผลการดำเนินงานที่มั่นคงตลอดจนมีความสามารถอยู่รอดได้ในภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจต่าง ๆ สามารถสร้างผลประกอบการดีขึ้นอย่างต่อเนื่องให้กับกิจการ อีกทั้งยังเป็นการช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับประเทศอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในด้านวิชาการ

ผลการวิจัยนี้เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สมรรถนะของผู้ประกอบการ และความสามารถทางด้านตำแหน่ง ที่ส่งผลต่อผลประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มแนวทางการพัฒนาในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการธุรกิจและการบริหารการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชนได้ตระหนักถึงคุณลักษณะหรือพฤติกรรมในของการดำเนินธุรกิจโดย ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความสำเร็จในการประกอบกิจการได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการนำตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไปทำการวิจัยซ้ำในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในบริบทของประเทศไทย เพื่อทำการตรวจสอบโมเดลว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ต่อไป ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยเหตุด้านอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลประกอบการทางการเงินของกิจการ และควรมีการศึกษาเพิ่มเติมด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพให้มากยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาและค้นหาการบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของกิจการโดยให้ความสำคัญในการพัฒนาและใช้เป็นเครื่องมือในการยกระดับการบริการกิจการอย่างสมดุลและยั่งยืนของธุรกิจ

บรรณานุกรม

- กระทรวงการคลัง สำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค. (2558). *รายงานประจำปี 2558*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการคลัง.
- ณดา จันทร์สม. (2555). ธุรกิจกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ใน *การประชุมวิชาการ "15 ปี จากวิกฤตเศรษฐกิจ : เศรษฐกิจพอเพียงกับความยั่งยืนของสังคมไทย"* (น.1-25). กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณัฐพงศ์ ทองภักดี. (2550). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : ความเป็นมาและความหมาย*. ใน *การสัมมนาวิชาการ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารการพัฒนา* (น. 11-18). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พรชนก ทองลาด. (2553). *การบริหารการเงินตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ประกอบการในจังหวัดลำปาง ลำพูน และเชียงใหม่* (รายงานผลการวิจัย). ลำปาง: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ศศิธร มหาคุณาจิระกุล. (2554). *ตัวแบบการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับองค์กรวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ. (2558ก). *รายชื่อผู้นำเข้าส่งออกของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ.
- _____. (2558ข). *รายงานสถานการณ์การค้าในตลาดโลกประจำปี*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ สถาบันวิจัยและพัฒนา อัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ.
- สาทิตร ม่วงหมี, ศลิล วัชรพงษ์กิตติ, และสุดาพร สาวม่วง. (2557). รูปแบบการตลาดที่ยั่งยืนของธุรกิจขนาดย่อม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 19(1), 20-31.
- สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา. (2550). *เอกสารเผยแพร่ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา.

- Ahmad, N.H. (2007). *A cross cultural study of entrepreneurial competencies and entrepreneurial success in SMEs in Australia and Malaysia* (Doctoral dissertation). Australia: The University of Adelaide Australia.
- Ahmad, N.H., Ramayah, T., Wilson, C., & Kummerow, L. (2010). Is entrepreneurial competency and business success relationship contingent upon business environment? a study of Malaysian SMEs. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 16(3), 182-203.
- Chew, D.A.S., Yan, S., & Cheah, C.Y.J. (2008). Core capability and competitive strategy for Construction SMEs in China. *Chinese Management Studies*, 2(3), 203-214.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., and Black, W.C. (1998). *Multivariate data analysis* (5th ed.). New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- He, W., & Nie, M. (2008). The impact of innovation and competitive intensity on positional advantage and firm performance. *The Journal of American Academy of Business*, 14(1), 205-209.
- Matear, S., Gray, B.J., & Garrett, T. (2004). Market orientation, brand investment, new service development, market position and performance for service organizations. *International Journal Service Industry Management*, 15(3), 284-301.
- Sanchez, J. (2012). The influence of entrepreneurial competencies on small firm performance. *Revista Latinoamericana de Psicología*, 44(2), 165-177.
- Siriluck Thongpoon, & Noor Hazlina Ahmad. (2012). Sustainability of SMEs in Southern Thailand : the roles of sufficiency economy and strategic competency. *Journal of Asia-pacific Business*, 12(1), 207-224.

- Siriluck Thongpoon , Noor Hazlina Ahmad, & Sofri Yahya. (2012). Sustainable performance of Thai SMEs : Investigating the entrepreneurial competencies and sufficiency economy philosophy. *Asia Pacific Journal of Management & Entrepreneurship Research*, 1(2), 5-20.
- Tan, Q., & Sousa, C.M.P. (2015). Leveraging marketing capabilities into competitive advantage and export performance, *International marketing review*, 32(1), 78-102.
- Teerayout Wattanasupachoke. (2009). Sufficiency economy principles : Applications for organization management strategy. *Journal of American Academy of Business, Cambridge*, 14(2), 263-270.
- Vytlačil, L. L. (2010). Market orientation and business performance : The role of positional advantage. United States: ProQuest Dissertations Publishing.